

Naturavtalen

Hva betyr den for næringslivet?

Else Hendel, WWF Verdens naturfond

2025

© Stockfoto

Globale trender

Naturens bidrag til mennesker

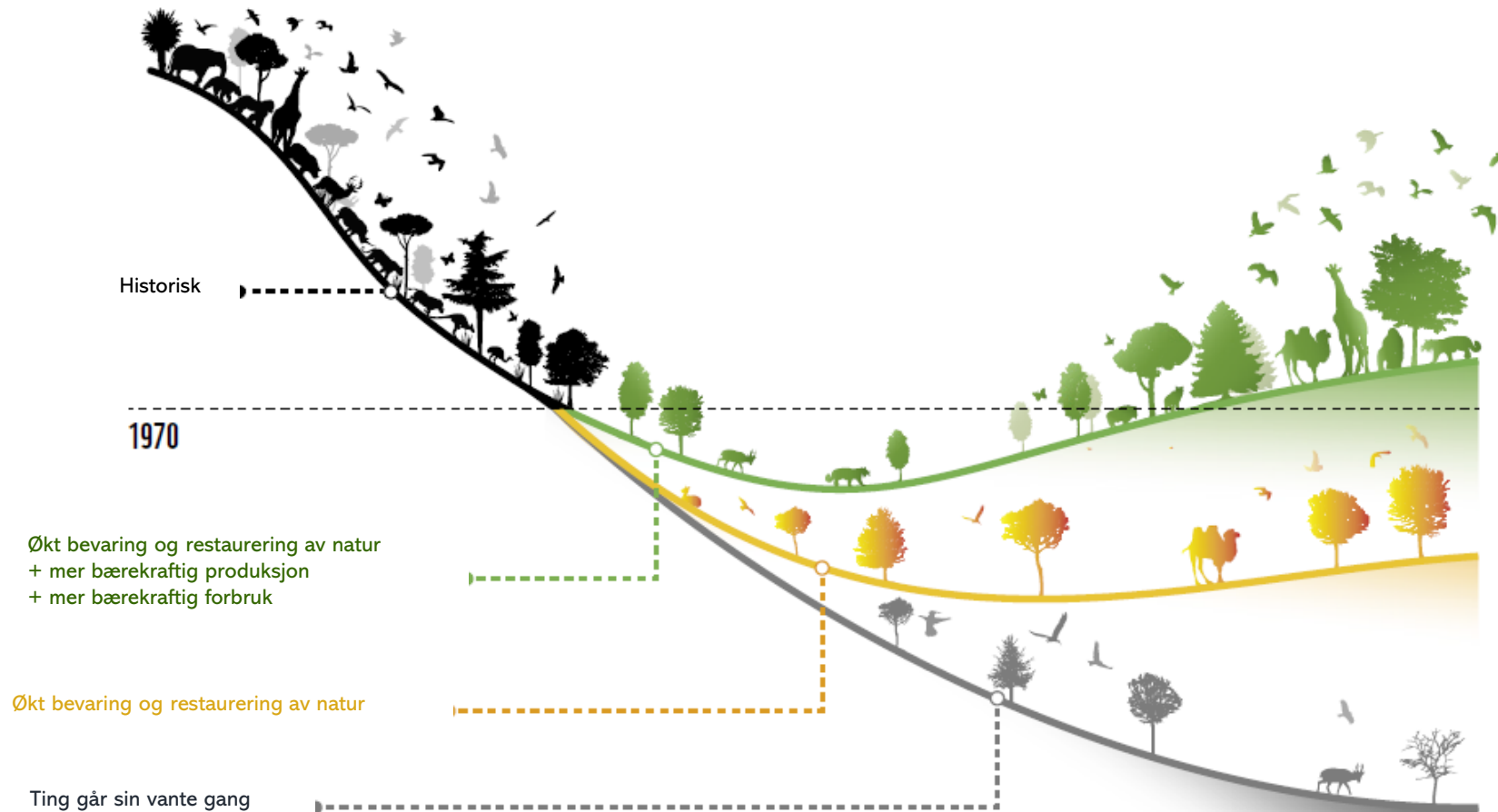
- 14 av 18 kategorier av naturens bidrag til mennesker i tilbakegang globalt.
- Produksjonen i landbruk, fiskerier, akvakultur, og skogbruk fortsetter å auke
- Det er i hovedsak regulerende og ikke-materielle bidrag som har gått tilbake.

Som verdenssamfunn både overstiger og svekker vi klodens ressursgivende, livsstøttende og avfallsabsorberende kapasitet som vi selv er helt avhengig av.

Kilde: Figur SPM 1 i IPBES (2019a)

Stans naturtapet og få mer natur innen 2030

Credit: Adam Islaam | International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA)

**Naturavtalen: 23 mål
som skal nås innen 2030**

Juni 2023

© Shutterstock

Mål for de direkte driverne av naturtap

- Restaurere minst 30 prosent av skadet natur
- Bevare minst 30 prosent av natur til lands og til vanns
- Forhindre at mennesker utrydder arter, samt la truede arter bygge seg opp igjen
- Forhindre etablering av skadelige, fremmede arter
- Redusere forurensing til nivåer som ikke er skadelig for naturen
- Redusere effekter av klimaendringer, inkludert havforsuring

Mål for bærekraftig bruk (indirekte drivere)

- Bærekraftig høsting av og handel med arter
- Bærekraftig forvaltning av landbruk, skogbruk, akvakultur og fiskerier
- Restaurere og styrke naturens evne til å levere naturgoder/økosystemtjenester
- Øke tilgang til natur for folk i byer og andre urbane områder
- Fjerne og legge om miljøskadelige subsidier

Mål for bedre forvaltning av naturressurser

- Legge til rette for at folk skal kunne ta bærekraftige valg, samt redusere det økologiske fotavtrykket fra forbruk (inkludert gjennom reduksjon av matsvinn, overforbruk og avfall)
- Øke finansiering til naturmangfold fra alle kilder (inkludert både offentlige, private, og internasjonale)
- Sikre medvirkning og medbestemmelse, spesielt av grupper som ofte blir marginalisert, i forvaltning og politikkutvikling
- Sikre likestilling, inkludert gjennom å anerkjenne kvinners og jenters likestilte rett til landrettigheter og naturressurser, samt deltakelse i forvaltning og politikkutvikling

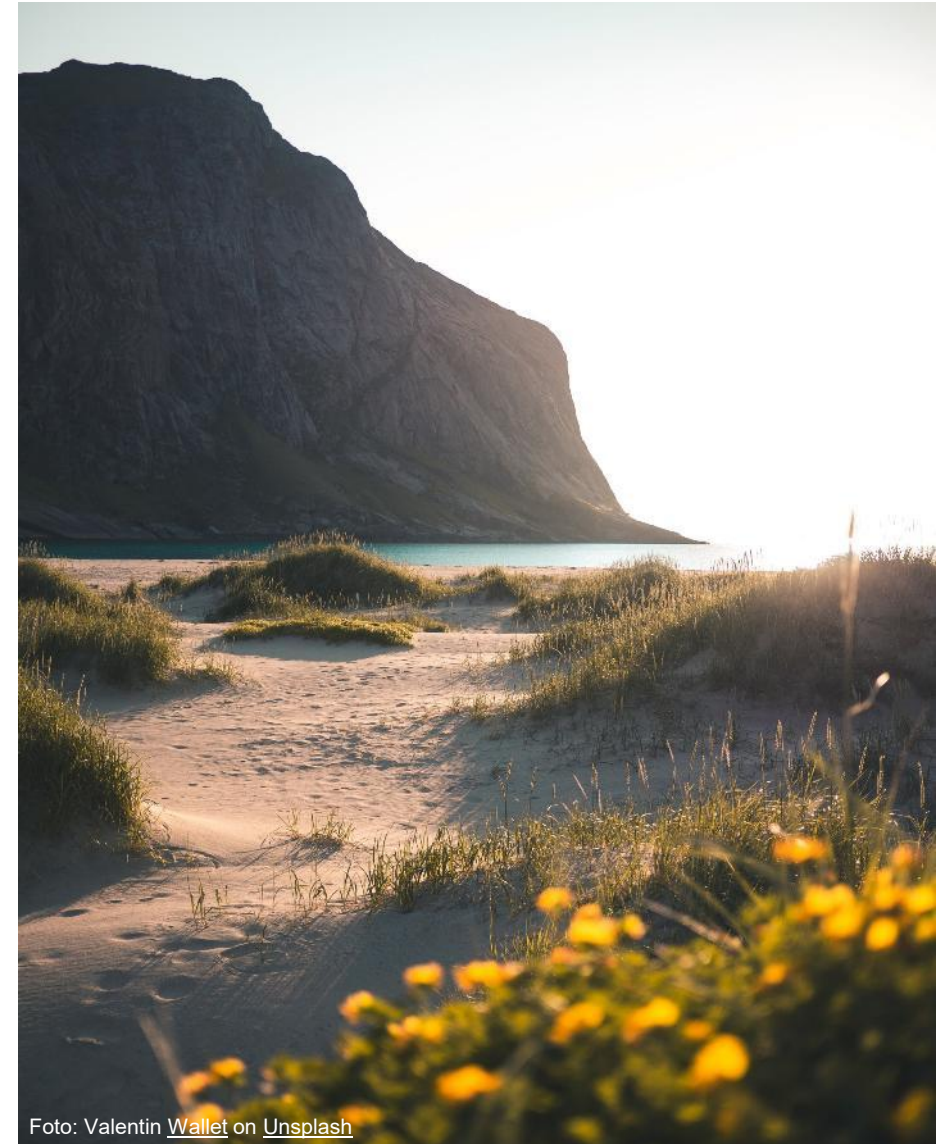

Foto: Valentin [Wallet](#) on [Unsplash](#)

15 NÆRINGSLIV OG NATURRISIKO

Iverksette omfattende tiltak for å gjøre næringslivet i stand til å overvåke, vurdere og opplyse om naturrisiko, samt fremme bærekraftige produksjonsmønstre.

16 REDUSERE FORBRUK

Sikre at forbrukere kan gjøre bærekraftige valg, og redusere det globale avtrykket fra forbruk på en rettferdig måte. Halvere matsvinn, redusere overforbruket og redusere avfallsmengden slik at vi kan leve i harmoni med naturen.

18 MILJØSKADELIGE SUBSIDIER

Identifisere subsidier som er skadelige for naturen innen 2025 og eliminere dem innen 2030. Redusere subsidiene globalt med 500 milliarder dollar per år innen 2030.

Har vi et grønt eller grått Storting?

Innen 2030 skal Norge ha nådd sine internasjonale forpliktelser på natur og klima.

Vil det nye Stortinget ta oss i mål?

85

I de neste fire årene må vi kunne telle til 85.

**Ap, SV, Rødt, MDG og Sp har til sammen 87 mandat.
Deres aller første oppgave er å bli enig om statsbudsjett.**

Uendelig mange veier til 85

Men det er ingen klare flertall på mange saker*:

- Sp, Høyre, Frp, KrF (eventuelt også med Venstre) har 88 (91) mandat. Slik kan venstresiden bli stemt ned.
- Høyre, Frp, KrF, MDG (eventuelt også med Venstre) har 86 (89) mandat. Slik kan MDG finne sammen med borgerlig side.
- Ap, Sp og Høyre har 86 mandat. Slik kan fløypartiene Frp, Rødt, MDG og SV bli stemt ned.
- Ap, Høyre, KrF og Venstre har 87 mandat. Slik kan Ap få til politikk med moderate borgerlige partier uten Sp og uten fløypartiene.
- Ap, Høyre, Venstre og MDG har også 87 mandat.
- Ap, SV, Rødt, MDG, KrF og Venstre har 88 mandat. Sp kan settes på gangen av den brede venstresiden.

*Fra Lars Nehru Sand 9.9.25 på [nrk.no](https://www.nrk.no)

Hva har disse til felles med "folk flest"?

...jo, granmeisen og rosenkjuka de vil ha mer variasjon i norske skoger

Bryr faktisk folk seg om natur og klima?

WWFs naturundersøkelse 2025:

53%: Natur og klima blir viktig når de skal stemme i høst

70%: De er opptatt av natur- og klimaspørsmål.

Andre hovedfunn inkluderer:

- 81% av de spurte svarer at naturopplevelser er viktige for dem
- 65% av de spurte er bekymret for klimaendringer, 70% er bekymret for overforbruk av naturressurser, og 71% svarer at de er bekymret for nedbygging av natur.
- 8 av 10 mener at internasjonalt samarbeid er viktig for å løse natur- og klimakrisen.
- 77% mener at Norge bør verne og bevare minst 30% av sine havområder, og 81% er enig i at vi bør verne og bevare minst 30% av natur på land.
- 77% mener at stortinget og regjeringen bør ta større ansvar for å hindre bit for bit-nedbyggingen av natur
- 3 av 4 er bekymret for ødeleggelse av verdens regnskoger.

Nytt flertall for naturen! Med folket i ryggen

© Anders Gunnar Helle

Ap, Venstre, KrF, MDG, SV og Rødt har til sammen 88 mandater. Alle disse partiene har gått inn for såkalt [arealnøytralitet](#) - det vil si å sette mål om netto null nedbygging av natur.

Det betyr at hvis en kommune sier ja til en utbygging som gjør at det blir mindre natur ett sted, må det restaureres natur et annet sted, slik at det blir mer natur der.

Samtidig – uklart på hvilke flertall det er for å stanse/tillate å bygge ned myr.

Må næringslivet vente på politikken?

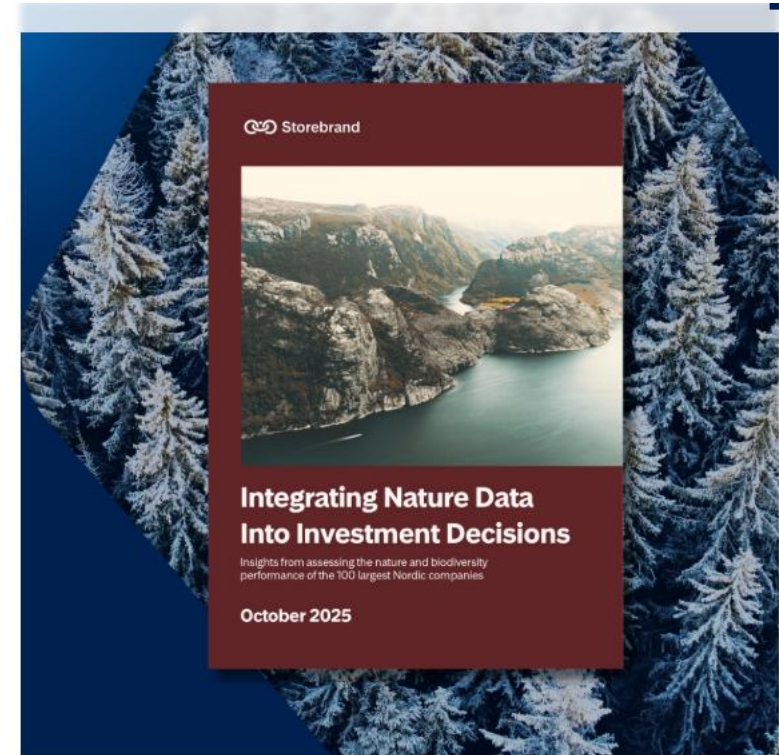

Posten Bring

HJEM > BÆREKRAFT > KLIMA OG MILJØ > NATUR

Natur

Posten Bring har satt en ambisjon og handlingsplan for natur. Vi skal bidra til Naturavtalens mål om å stanse og reversere tap av natur og økosystemer.

When nature is lost, ecosystems are degraded, supply chains are disrupted, productivity falls, and asset values erode. Nature underpins reliable access to water, energy and raw materials, which are essential for everything from food production to manufacturing. As competition for resources grows, countries and companies that safeguard natural assets will be better prepared for future shocks and disruptions.

Takk for meg!